

+

Homilie op 22-10-2017, 29^e Zondag door het jaar, Jaar A; Missiezondag.

Dierbaren,

“Wat dunkt U, is het geoorloofd belasting te betalen aan de keizer of niet (Mt 22,17)?” Een heet hangijzer, waarover de meningen steeds weer verdeeld zijn. Een kwestie ook, waarbij haast iedereen direct betrokken is: je voelt het in je eigen portemonnee. Dat was in Jezus’ tijd niet anders dan vandaag, hoewel wij de vraag van de Farizeeën en Herodianen aan Jezus misschien toch wat vreemd geformuleerd vinden: *“Is het geóórloofd belasting te betalen...”*. Nou ja, denken wij, als iemand dat nou echt zo nodig wil, dan mag hij dat natuurlijk doen. Wie heeft daar nou bezwaar tegen? Maar in Jezus’ tijd was er een groep, de Zeloten of IJveraars, die daar anders over dachten. Er bestond toen namelijk een keizercultus. De keizer werd als een god vereerd, en de Zeloten vonden, dat als je hem belasting betaalde, je in feite meedeed aan die cultus. En dat kon niet voor een gelovige jood.

U ziet, hoe uitgekookt de strikvraag was, vooral omdat die ook gesteld werd door de Herodianen, die juist keizersgezind waren, en dus vóór belastingbetaling, terwijl het volk graag onafhankelijk was van de Romeinse keizer, en hem dus liever niet betaalde. Als Jezus dus zou kiezen voor één van de twee aangereikte mogelijkheden: belasting betalen of niet, dan zou Hij daarmee hoe dan ook een groep mensen tegen zich in het harnas jagen.

Maar dat doet Hij niet. Hij laat daarentegen van meet af aan zien, dat Hij de huichelarij van zijn ondervragers doorziet, en vraagt hun dan, Hem een belastingmunt te laten zien. *“Van wie is deze beeldenaar en het opschrift?”*, vraagt Hij. En na hun antwoord: *“Van de keizer”*, zegt Hij hun, onnavolgbaar soeverein: *“Geeft dan aan de keizer wat de keizer toekomt, en aan God wat God toekomt”* (vgl. Mt 22,18-20). Daar hadden ze niet van terug. Een meesterlijke zet. God *“vangt de wijzen in hun eigen sluwheid”* (1 Kor 3,19; Job 5,13)...

Maar het is tegelijk ook veel méér dan een meesterlijke zet. Jezus leert de weg van God waarlijk in alle oprechtheid (vgl. Mt 22,16). Hij geeft ieder het zijne. De keizer moet de aardse realiteit besturen, en heeft daarvoor geld nodig. Gééf hem dus dat geld. Maar die aardse realiteit is niet het uiteindelijke doel van de mens. Dat is God, die hem geschapen heeft. Geef dus ook – en vooral – aan God, wat Hem toekomt.

En wat is dat dan, wat God toekomt? Jezus zegt het niet uitdrukkelijk, maar reikt ons het antwoord toch haast als op een presenteerblaadje aan. Als de keizer datgene toekomt, dat zijn beeldenaar draagt, ligt het dan niet voor de hand om te veronderstellen, dat aan God toekomt, wat zijn beeldenaar draagt? En wat is dat anders dan de mens? *“God schiep de mens als zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep hij hen” (Gn 1,27)*. En als Paulus tot Filémon kon zeggen: *“Ge zijt me toch al uzelf schuldig” (Film 19)*, hoeveel te meer mag God dat dan doen! *“Gij zijt niet van uzelf”*, schrijft Paulus aan zijn Korintiërs. *“Gij zijt gekocht, en de prijs is betaald. Eert dan God met uw lichaam” (1 Kor 6,19-20)*.

Nu is de wijze van belasting betalen vrij duidelijk, maar God eren, hoe doe je dat? Hij heeft het ons zelf geleerd: door lief te hebben; Hemzelf boven alles, en de naaste als onszelf (vgl. Mt 22,37-39). En wat is liefhebben dan? *“Liefhebben is alles geven, en zichzelf erbij”*, schrijft Teresia van Lisieux, in navolging van Paulus (vgl. 2 Kor 12,15). Leven, echt leven, is geven, en dáárin je vreugde vinden: *“Het is zaliger te geven dan te ontvangen” (Hnd 20,35)*, en: *“God houdt van een blijmoedige gever” (2 Kor 9,7)*.

Dierbaren, het is vandaag Wereldmissiedag. We staan dan even speciaal stil bij al die dappere mannen en vrouwen die op een heel bijzondere wijze geven: zij bieden God zichzelf aan, maar ook heel speciaal zoveel andere mensen, eveneens geschapen naar Gods beeld, die Hem echter nog niet hebben leren kennen. Wat een vreugde moet God daarin vinden: mannen en vrouwen die weg durven trekken uit hun eigen, vertrouwde, comfortabele omgeving, om ergens ver weg, vaak in grote armoede, Christus te verkondigen! Deze missionarissen en hun helpers hebben recht op onze steun. Laat ons vandaag heel extra voor hen bidden, en hun ook materieel geven wat we missen kunnen! De opbrengst van onze collecte is straks geheel voor hen!

Maar ook wijzelf zijn – ieder op zijn of haar plaats – een beetje missionaris. Ook op ons pad komen soms mensen, die Gods Liefde heel hard nodig hebben, maar die Liefde feitelijk, in onze zakelijke, harde maatschappij, nauwelijks meer ervaren. Mogen wij dan herkenbare en werkzame tekens zijn van die Liefde, en hen brengen naar Hem die hen geschapen en verlost heeft, naar God, wiens beeld zij dragen in het diepst van hun wezen. Mogen wij God zo geven wat Hem toekomt, en daarin onze vreugde vinden. Amen.